

**Hotellmarknadens konjunkturbarometer
3:e kvartalet 2023**

Försämrad syn på lönsamheten bland hotellföretag

December 2023

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

Tillväxten har planat ut i hotellbranschen / 4

Dämpad syn på framtida efterfrågan inom tjänstesektorn / 5

Stärkt samband mellan förväntningar på framtida efterfrågan och logiomsättningens utveckling / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

Ett dämpat netttotal indikerar sänkta priser framgent / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

Dämpad syn på lönsamhet i hotellbranschen / 8

Stark koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamhet / 9

Dämpad syn på lönsamhet i tjänstesektorn / 10

Bristen på personal i hotellbranschen / 11

Låg personalbrist bland hotellföretag. Allt fler företag förutspår färre anställda framgent / 11

Även tjänsteföretagen anger en låg personalbrist / 12

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 13

SAMMANFATTNING

FÖRSÄMRAD SYN PÅ LÖNSAMHETEN BLAND HOTELLFÖRETAG

Under kvartal 3 ökade logiomsättningen i riket med cirka 3 procent jämfört med året innan och RevPAR ökade med 1,2 procent, helt drivet av ett högre snittpris. Undersökningen under det tredje kvartalet visar att hotellföretagens syn på efterfrågan på 6 månaders sikt är i stort sett oförändrad sedan det förra kvartalet. Cirka 60 procent av hotellföretagen förväntar sig en oförändrad eller ökad efterfrågan under perioden. Däremot har hotellföretagens syn på lönsamheten försämrats och förväntningarna om försäljningspriserna på 3 månaders sikt har dämpats. I undersökningen uppger 3 av 10 företag att de förväntas minska antalet anställda under de kommande 3 månaderna, vilket är en ökning från 1 av 10 företag under det förra kvartalet. Dock uppgav 16 procent av företagen att de har brist på personal.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

TILLVÄXTEN HAR PLANAT UT I HOTELLBRANSCHEN

Hotellmarknadens nyckeltal från det tredje kvartalet visar på en positiv utveckling jämfört med motsvarande kvartal 2022. Det bör dock noteras att tillväxten har planats ut efter en stark återhämtning sedan pandemin. För riket som helhet ökade logiomsättningen med 3 procent, snittpriset ökade med 2,1 procent och antalet belagda rum ökade med 0,8 procent. Däremot minskade belägningsgraden från 67,2 till 66,7 procent.

Hotellföretagens syn på efterfrågan på 6 månaders sikt är i stort sett oförändrad sedan förra kvartalet. Det säsongsrensade nettotalet ökade från -1 till 6 enheter medan det säsongsrensade och utjämnade nettotalet minskade från 4 till 3. Av de förfrågade företagen förväntar sig cirka 60 procent en förbättrad eller oförändrad efterfrågan på 6 månaders sikt, medan 40 procent förväntar sig en minskad efterfrågan.

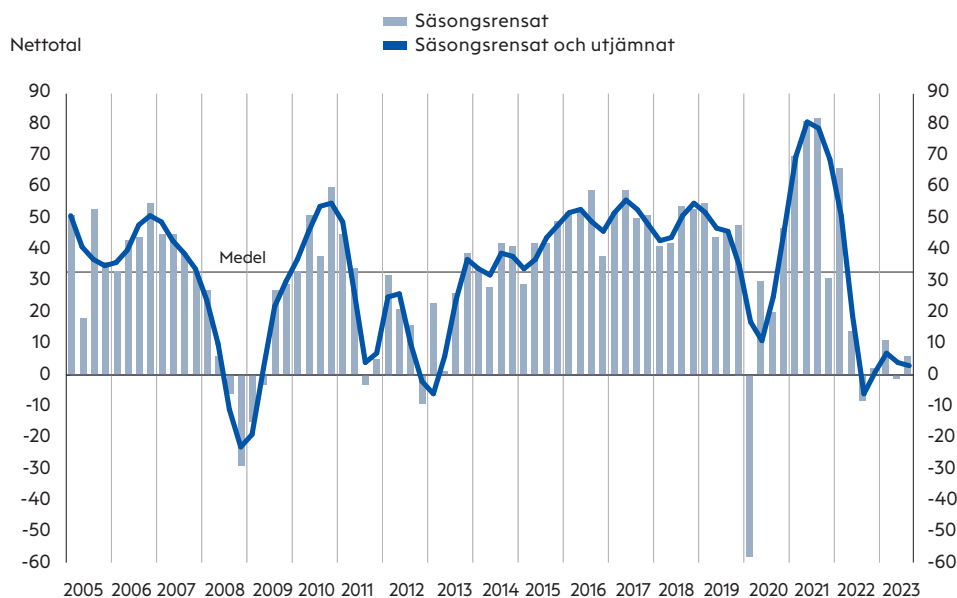

Diagram 1

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagens tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

DÄMPAD SYN PÅ FRAMTIDA EFTERFRÅGAN INOM TJÄNSTESEKTORN

Inom tjänstesektorn dämpades förväntningarna för efterfrågan på 6 månaders sikt. Det säsongsrensade och utjämnade nettotalet minskade från 21 till 15 enheter under det 3:e kvartalet. Trots nedgången är nettotalet på en högre nivå jämfört med hotellbranschen.

I undersökningen svarade knappt 2 av 10 tjänsteföretag att de förväntar sig en minskad efterfrågan framgent, jämfört med 1 av 10 företag under det föregående kvartalet. Samtidigt förväntar sig cirka 3 av 10 företag en ökad efterfrågan.

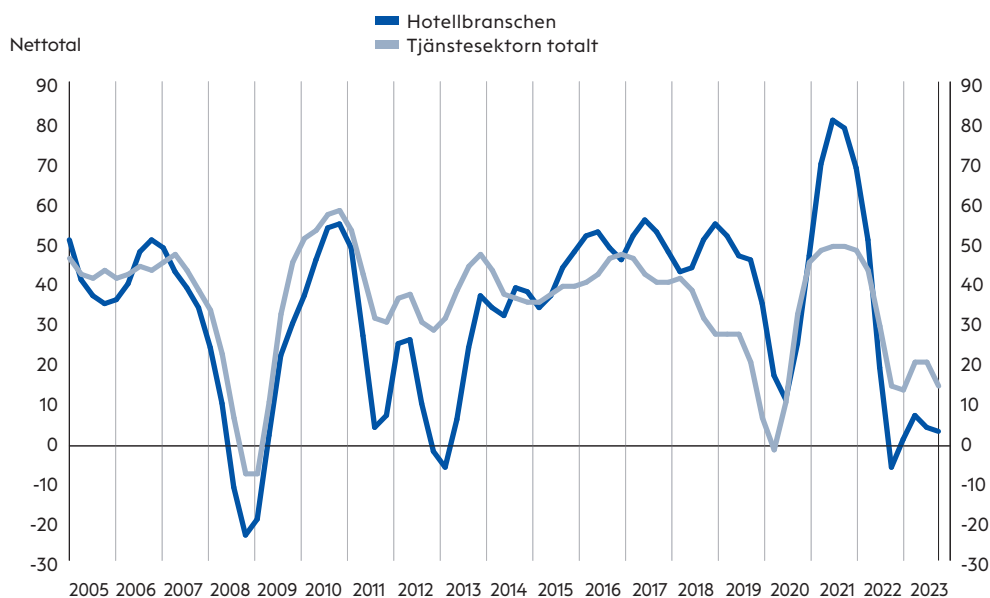

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2023, säsongsrensat och utjämnat.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

STÄRKT SAMBAND MELLAN FÖRVÄNTNINGAR PÅ FRAMTIDA EFTERFRÅGAN OCH LOGIOMSÄTTNINGENS UTVECKLING

Hotellföretagens förväntningar om framtida efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt har historiskt givit en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

Under de senaste kvartalen har sambandet stärkts då tillväxten av logiomsättningen dämpats i takt med allt lägre förväntningar om framtida efterfrågan. Dämpningen har varit väntad till följd av ett ogynnsamt makroekonomiskt klimat och en återgång till mer normal tillväxt i takt med att återhämtningen efter pandemin har fullbordats.

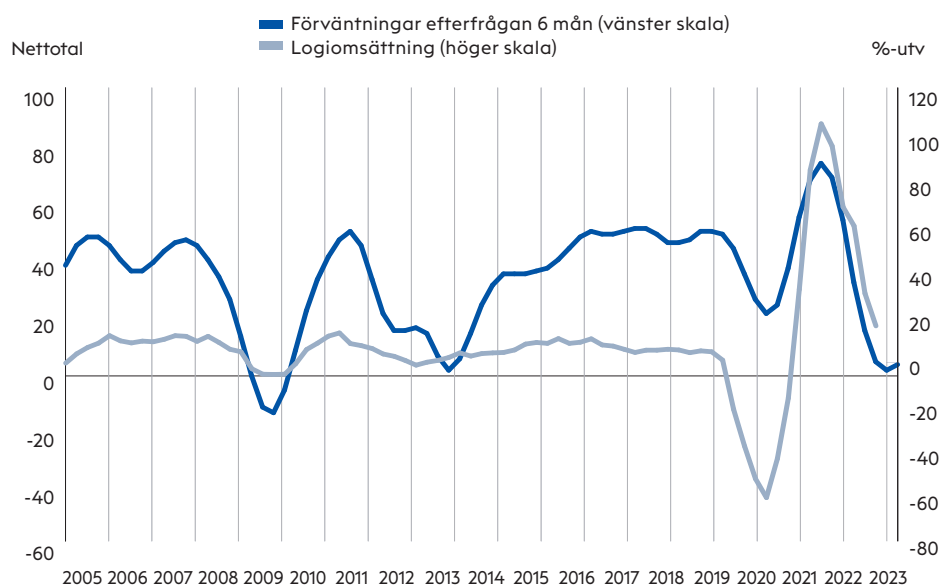

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2023 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

ETT DÄMPAT NETTOTAL INDIKERAR SÄNKTA PRISER FRAMGENT

Under det tredje kvartalet 2023 låg det genomsnittliga priset för hotellrum i Sverige på 1 231 kronor, jämfört med 1 206 kronor under samma period året innan, vilket motsvarar en ökning på cirka 2 procent.

Det säsongrensade och utjämnade nettotalet över hotellföretagens prisförväntningar på 3 månaders sikt föll något under det tredje kvartalet. Resultatet bör dock läsas i ljuset av att hotellmarknaden haft en kraftig prisuppgång sedan pandemin. 65 procent av hotellföretagen i undersökningen förväntade sig att försäljningspriserna kommer vara oförändrade. Av de resterande företagen var det ungefär lika många som förväntade sig högre som lägre försäljningspriser framgent.

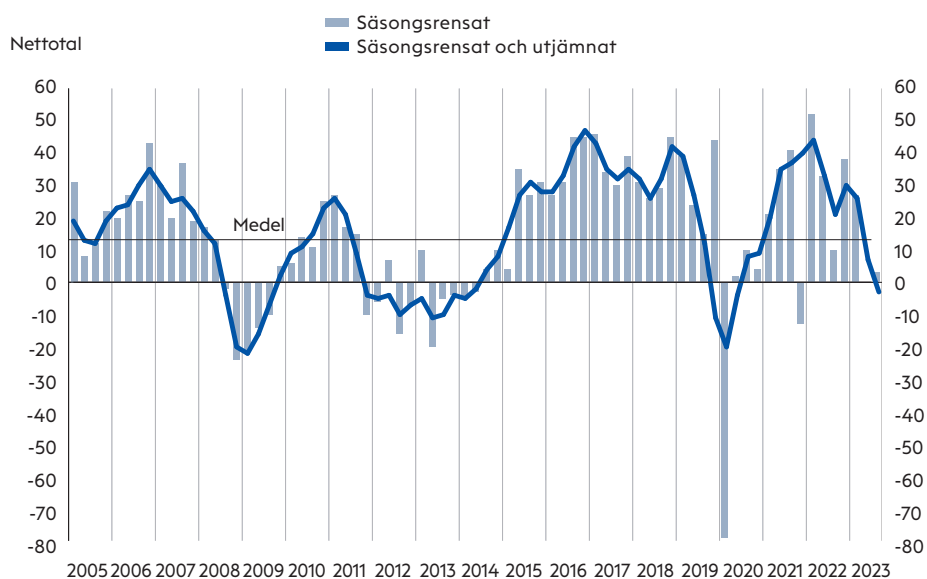

Diagram 4

Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkta. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

DÄMPAD SYN PÅ LÖNSAMHET I HOTELLBRANSCHEN

Nulägesbedömningen av lönsamheten bland hotellföretagen har försämrats betydligt. Det justerade nettotalet, som är säsongsmässigt anpassat och utjämnat, försämrades från -12 enheter under det andra kvartalet till -31 enheter under det tredje kvartalet. Det är det lägsta nettotalet sedan det 4:e kvartalet 2021. En tredjedel av hotellföretagen i undersökningen svarade att de hade en svag lönsamhet under perioden, medan 25 procent svarade att de hade en god lönsamhet.

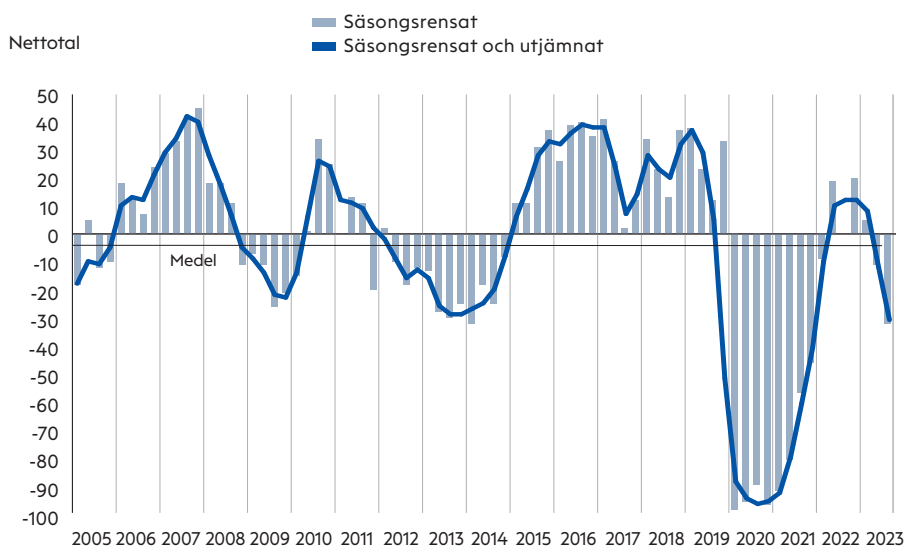

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARK KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns historiskt sett en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar, ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

I linje med nulägesbedömningen av hotellföretagens lönsamhet minskade även försäljningsprisernas nettotal under det tredje kvartalet. Nettotalet minskade med 14 enheter från ett nettotal om 33 till 19 enheter. Drygt hälften av företagen noterade oförändrade priser, medan cirka 40 procent rapporterade ökade priser och 10 procent rapporterade minskade priser.

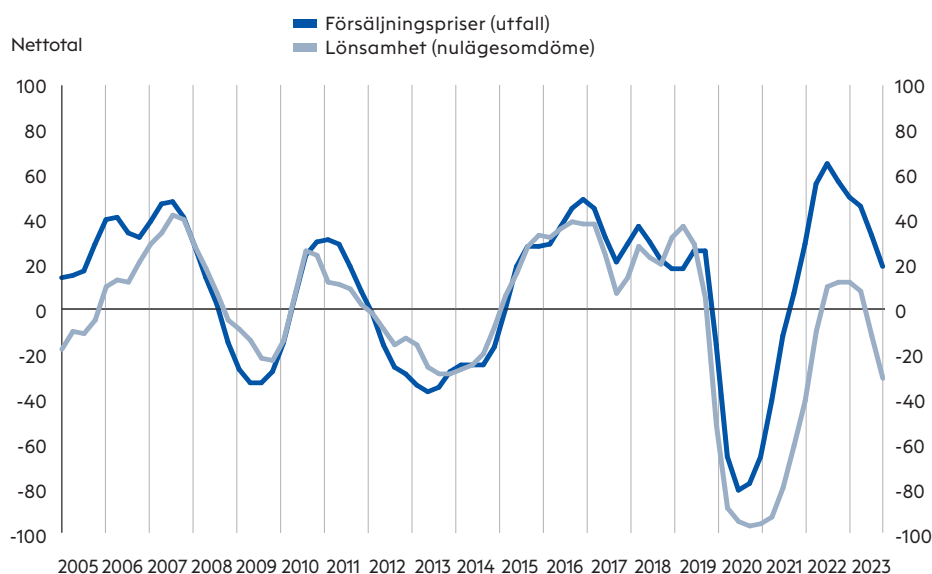

Diagram 6

Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

DÄMPAD SYN PÅ LÖNSAMHET I TJÄNSTESEKTORN

Den markanta nedgången i synen på lönsamhet återspeglade även utvecklingen i tjänstesektorn som helhet. Från det andra till tredje kvartalet minskade nettotalet med 8 enheter från ett nettotal om -16 till -24 enheter. Det är den lägsta nivån på nettotalet sedan det andra kvartalet 2022.

Enligt svaren från enkäten upplevde ungefär hälften av alla tillfrågade företag att nuvarande lönsamhet var tillfredsställande, medan cirka 4 av 10 företag upplevde en svag lönsamhet och ungefär 1 av 10 upplevde en god lönsamhet. Tjänsteföretagens dämpade förväntningar på framtida efterfrågan indikerar en sämre lönsamhet för sektorn under de kommande månaderna.

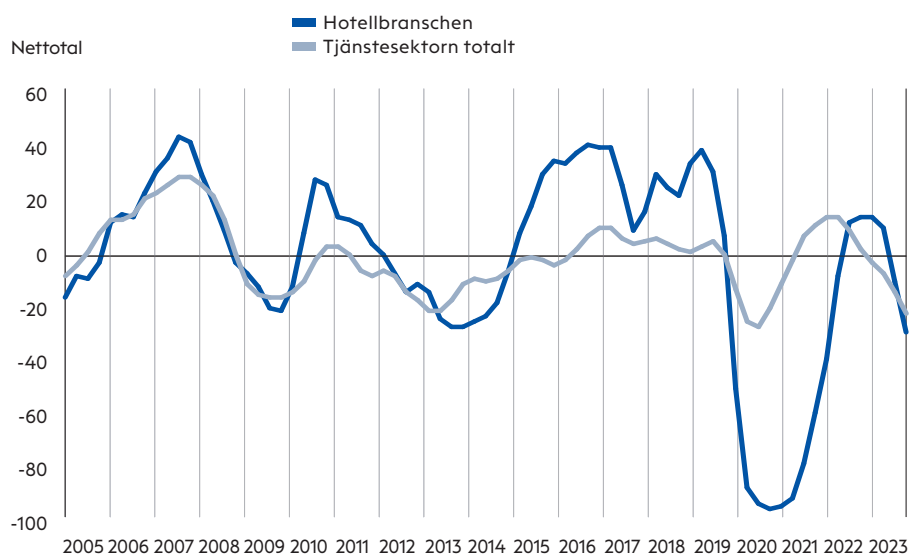

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, nuläge f.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

LÅG PERSONALBRIST BLAND HOTELLFÖRETAG. ALLT FLER FÖRETAG FÖRUTSPÅR FÄRRE ANSTÄLLDA FRAMGENT

Den låga personalbristen fortsatte in i det tredje kvartalet med små förändringar. För hotellföretagen minskade det säsongsrensade och utjämnade nettotalet från 10 till 6 enheter, vilket indikerar att behovet på personal är tillgodosett för merparten av hotellföretagen i undersökningen.

På 3 månaders sikt förväntar sig allt fler hotellföretag en minskning av antalet anställda. I enkäten ökade antalet företag som förväntade sig en minskning av antalet anställda från 1 av 10 företag föregående kvartal till 3 av 10 företag detta kvartal. Svaren resulterade i ett säsongsrensat och utjämnat nettovärde på -31 enheter.

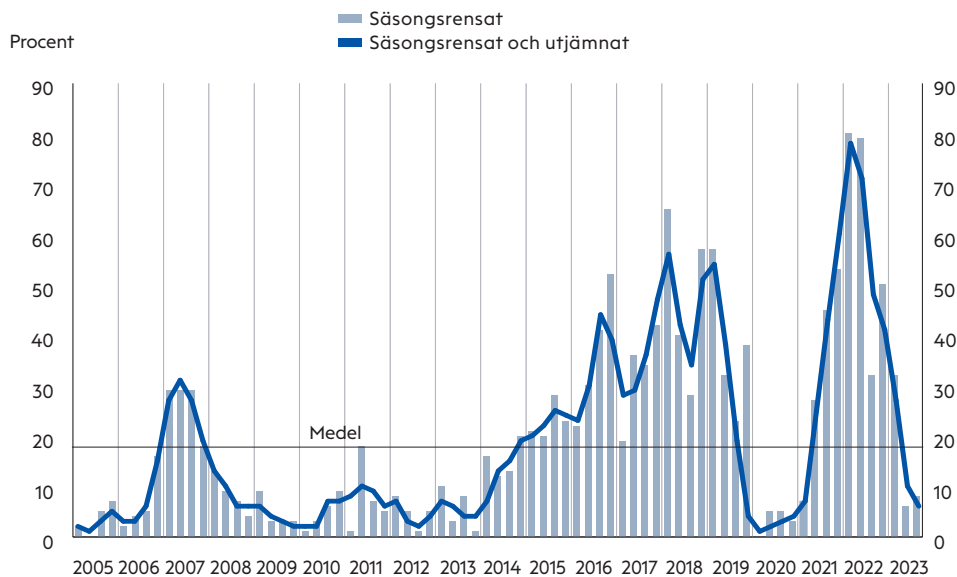

Diagram 8

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel t.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

ÄVEN TJÄNSTEFÖRETAGEN ANGER EN LÅG PERSONALBRIST

Under det tredje kvartalet minskade personalbristen i tjänstesektorn som helhet, där det justerade nettotalet sjönk från 28 till 24 enheter. Detta indikerar en något högre brist jämfört med hotellmarknaden.

På 3 månaders sikt förväntar sig över 60 procent av alla tjänsteföretag i undersökningen att de kommer behålla sin personal på samma nivå, medan 20 procent förutspår en ökning och lika många förväntar sig en minskning.

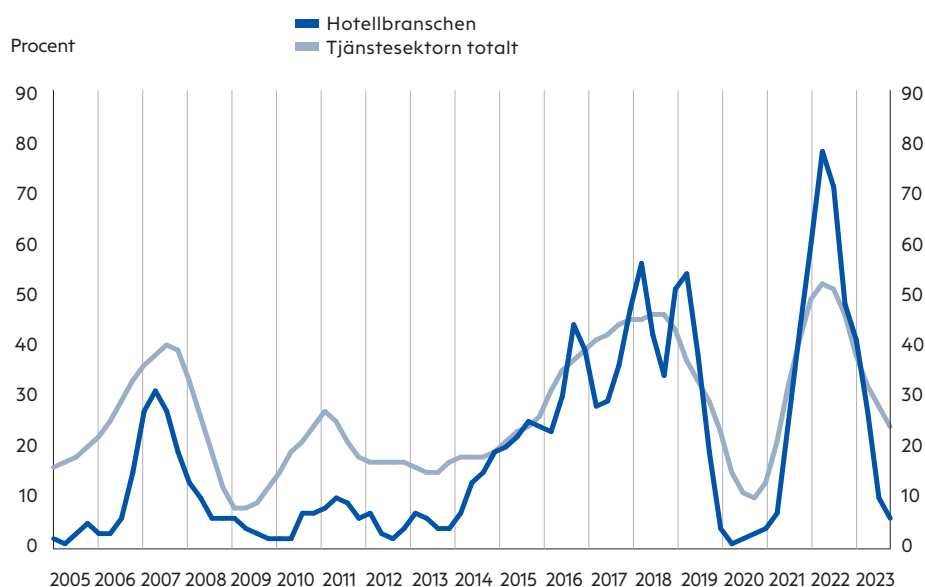

Diagram 9

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongsrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 3:e kvartalet 2023.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. Under de senaste tre åren har svarsfrekvensen legat omkring 60 procent, vilket betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen. I sammanställningen av svaren är företagets svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade nettotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.